

ISSN 2181-922X

O'ZBEKISTON

TIL VA MADANIYAT

QIYOSIY ADABIYOTSHUNOSLIK,
CHOG'ISHTIRMA TILSHUNOSLIK
VA TARJIMASHUNOSLIK

UZBEKISTAN

LANGUAGE AND CULTURE

COMPARATIVE LITERATURE STUDIES,
CONTRASTIVE LINGUISTICS AND
TRANSLATION STUDIES

2024 Vol. 3 (1)

www.tsuull.uz
www.uzlctscls.tsuull.uz

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti

Bosh muharrir: Shuhrat Sirojiddinov

Bosh muharrir o'rinbosarlari: Uzoq Jo'raqulov
Nozliya Normurodova
Ziyoda Teshaboyeva

Mas'ul kotib: Mahmadiyor Asadov

Tahrir hay'ati

Islomjon Yoqubov, Bahodir Xoliqov, Komiljon Hamroyev, Odiljon Safarov, Nargiza Rashidova, Aidaxon Bumatova, Nurmurod Chiniqulov, Nigora Sulaymonova, Gulnoraxon Niyazova, Ra'noxon Xudjayeva, Yulduz Ziyayeva, Zulfiya To'xtaxadjayeva, Shahnoza Asqarova, Ma'suma Obidjonova, Parviz Izzatillayev.

Jurnal haqida ma'lumot

"O'zbekiston: til va madaniyat" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasi (OAK) Rayosatining 2021-yil 30-oktabrdagi №308/6-sonli qarori bilan filologiya fanlari bo'yicha ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan. "Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik" seriyasi – filologiyaning ayni sohalarini qamrab olgan "O'zbekiston: til va madaniyat" akademik jurnalining ilovasi hisoblanadi.

Jurnal bir yilda to'rt marta chop etiladi.

Jurnalning maqsadi qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslikka oid dolzarb mavzulardagi bahs-munozaraga undaydigan, yangi, innovatsion g'oyalarga boy, o'z konsepsiyasiga ega bo'lgan tadqiqotlarni nashr etishdir.

O'zbek, ingliz va rus tillaridagi, shuningdek, boshqa turkiy tillarda yozilgan maqolalar qabul qilinadi.

Jurnalda ilmiy maqolalar, kitoblarga yozilgan taqrizlar, adabiyotlar sharhi, konferensiyalar hisobotlari va tadqiqot loyihalari natijalari ham e'lon qilinadi.

Mualliflar fikri tahririyat nuqtayi nazaridan farq qilishi mumkin.

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti.
O'zbekiston, Toshkent, Yakkasaroy tumani, Yusuf Xos Hojib ko'chasi, 103.

Email: uzlctscls.@navoiy-uni.uz

Website: www.uzlctscls.tsuull.uz

Alisher Navai Tashkent State University of the Uzbek Language and Literature

Editor-in-Chief: Shuhrat Sirojiddinov

Deputy editor-in chief: Uzok Djurakulov
Nozliya Normurodova
Ziyoda Teshaboeva

Executive secretary: Mahmadiyor Asadov

Editorial Board

Islomjon Yoqubov, Bahodir Holiqov, Komiljon Hamroev, Odiljon Safarov, Nargiza Rashidova, Aidakhon Bumatova, Nurmurod Chiniqulov, Nigora Sulaymonova, Gulnoraxon Niyazova, Ra'noxon Khudjayeva, Yulduz Ziyaeva, Zulfiya To'xtakhadjaeva, Shahnoza Asqarova, Ma'suma Obidjonova, Parviz Izzatillaev.

About the Journal

Uzbekistan: Language and Culture. Comparative Literature Studies, Contrastive linguistics and Translation Studies series is an academic journal that publishes works in the field of comparative literary studies, contrastive linguistics and translation studies.

The journal is published four times a year.

The purpose of the journal is to publish the results of the latest research that are rich in new, innovative ideas and has its own concept, which stimulates debate on topical issues in these areas.

The language of articles can be Uzbek, English and Russian. Other Turkic languages are also welcome.

In addition to research articles, the journal publishes thesis and literary work reviews, conference reports and research project results.

The authors' ideas may differ from those of the editors'.

Alisher Navai Tashkent State University of the Uzbek Language and Literature.
103, Yusuf Khos Hojib, Yakkasaray, Tashkent, Uzbekistan.

Email: uzlangcult@gmail.com

Website: www.trans.compliterary.tsuull.uz

MUNDARIJA

JAHON ADABIYOTI VA TIPOLOGIK TALQIN

Nigora Sulaymonova	
Alloma Zamaxshariy pandnomalari haqida	6
Komiljon Hamroyev	
O'zbek hikoyasining badiiy-tarixiy omillari	12
Yulduz Ziyayeva	
"Oshiq-ma'shuqa-raqib" obrazi genezisi	23
Dilafruz Ochilova	
Jon Draydenning "Avrangzeb" dramasida intertekstual ramzlar	29
Gulchehra Qo'ilyeva	
Roman-epopeya: tarixiy omillari va poetik o'ziga xoslik.....	34
Hulkar Turdiyeva	
Xorijdagi o'zbek matbuoti Sherhali Turdiyev nigohida	47
Sabirabonu Qahramonova	
"O'tkan kunlar" hamda "Kapitan qizi" romanlarida "raqib" obrazi.....	55
Dilrabo Hakimjonova	
"Hayrat ul-abror" debochasida poetik zidlov masalasi	61
Shahnoza Rahimova	
Makkenning "Transatlantik" asarida badiiy parallelizm	68

TARJIMA VA TARJIMASHUNOSLIK

Xushnuda Samigova	
Tarjimada "ekvivalentlik", "adekvatlik" turlari va darajalari	74

CHO'G'ISHTIRMA TILSHUNOSLIK

Nargiza Rashidova	
Пути становления арабского языка в Узбекистане: прошлое и настоящее	88
Hamida Juraqobilova	
Metaforani tushunishning kognitiv usuli	95
Roza Turdiyeva	
Ingliz tilida biznes yozishini o'rgatish	103
Гайнигуль Исмаилова, Айгуль Турикпенова, Галина Григорьева, Клара Хасенова.	
Оқушылардың функционалдық сауаттылығы: электрондық мәтінмен жұмыс	109
Manzura Muratova	
Nutqiy faoliyat fe'llarining semantik tasnifi va kognitiv mohiyati	120
Sohiba Yunusova	
Reklama matnlarini o'rganishning ayrim xususiyatlari.....	127

JAHON ADABIYOTI VA TIPOLOGIK TALQIN

*Alloma Mahmud Zamaxshariy tavalludining
949 yilligiga bag'ishlanadi*

Alloma Zamaxshariy pandnomalari haqida

Nigora Sulaymonova¹

Abstrakt

Mazkur maqolada qadim ajdodlarimiz, jumladan xorazmlik alloma, qomusiy olim Abu-l-Qosim Mahmud Zamaxshariyning bizga o'lmas meros sifatida qoldirgan asarlarida komil inson tushunchasi, barkamol shaxs tarbiyasida ilmning o'rni, olimga xos go'zal sifatlar borasida bildirgan qimmatli fikr-mulohazalari tahlilga tortildi. Mahmud Zamaxshariyning bu boradagi qarashlari alohida e'tibor kasb etadi. Shu bois ham allomaning didaktik ahamiyatga ega "Navobig'u-l-kalim" ("Nozik iboralar") va "Atvoqu-z-zahab" ("Oltin shodalar") asarlari axloqshunoslikning o'ziga xos maktabi sifatida e'tirof etib kelinadi. Ularda berilgan Zamaxshariyning qator mavzularga oid axloqiy qarashlari bugungi kunda ham o'z dolzarbligini yo'qotmagan. Mazkur asarlarda Zamaxshariy tomonidan ilm egallash va ilmi kishining fazilatlarini hayotiy misollar bilan ta'sirchan va obrazli qilib bayon etilgan. Maqolada yuqorida nomlari qayd etilgan ikki didaktik asar doirasida muallifning axloqiy qarashlari mavzu jihatidan saralangan holda o'rganildi va ajdodimiz tomonidan o'z davrida berilgan pandu nasihatlar bugungi kunda ham ahamiyatli ekani yana bir karra qayd etildi.

Kalit so'zlar: Mahmud Zamaxshariy, "Navobig'u-l-kalim", "Nozik iboralar", "Atvoqu-z-zahab", "Oltin shodalar", didaktik asarlar, axloqiy qarashlar, insoniy fazilatlar.

Kirish

O'zbek xalqi jahon tamadduniga beshik bo'lgan buyuk allomalarning vorislari sifatida ulkan intellektual, ma'naviy va axloqiy xazinaga ega. Zamonlar osha bu meros o'z nufuzi va ahamiyatini yo'qotmagan. Jamiyat taraqqiyotida

¹ Sulaymonova Nigora Askaraliyevna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent. Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti.

E-pochta: sulaymonova@navoiy-uni.uz, nigorasulaymonova@mail.ru

ORCID ID: 0000-0001-6575-8742

Iqtibos uchun: Sulaymonova N.A. 2024. "Alloma Zamaxshariy pandnomalari haqida". *O'zbekiston: til va madaniyat*, 3 (1): 6-11.

amalga oshirilayotgan islohotlarning muvaffaqiyati ma'lum darajada yosh avlodning aqliy va axloqiy tarbiyasi, estetik madaniyati va ma'naviyatining yuksak darajada shakllanganligiga bog'liq. Bu borada allomalar merosidan zamonaviy sharoitda samarali foydalanish alohida ahamiyat kasb etadi. Yoshlarning har tomonlama kamolga yetishi, ma'naviyatli barkamol shaxs sifatida shakllanishi hamda jamiyat hayotida faol ishtirok etishlari bevosita ularga beriladigan ta'lim va tarbiyaga bog'liq. Zero, ilmli bo'lish faqat insongagina xos xususiyat sifatida bugungi kunning eng dolzarb vazifalaridan biridir.

Ilmli bo'lish insongagina xos fazilat. Aslida komillik, barkamollik tushunchalari mehr-oqibat, to'g'rilik, vijdon, or-nomus, iroda, sabr-matonat, jasorat kabi ko'plab asl insoniy xislat va fazilatlar majmuasidir. Ana shu majmuadan o'rin olgan asosiy jihat ilm egallash va ilmli bo'lishdir. Chunki barcha sifatning "kaliti" ilmdir. Ilmli kishi hamisha e'zozda. Ilmli kishi murakkab vaziyatlarni hal qilish uchun chora topa oladi.

Qadim ajdodlarimiz bizga o'lmas meros sifatida qoldirgan asarlarida komil inson tushunchasi, barkamol shaxs tarbiyasida ilmning o'rni, olimga xos go'zal sifatlar borasida o'zlarining qimmatli fikr-mulohazalarini bildirib o'tganlar. Jumladan, xorazmlik alloma Mahmud Zamaxshariyning bu boradagi qarashlari alohida e'tiborga molik. Olimning didaktik ahamiyatga ega "Navobig'u-l-kalim" ("Nozik iboralar") va "Atvoqu-z-zahab" ("Oltin shodalar") asarlarida, ta'kidlab o'tganimizdek, ilm egallash, ilmli kishining fazilatlarini hayotiy misollar bilan ta'sirchan va obrazli qilib bayon etilgan.

Biroq faqat ilmlilik komillik belgisi emas. Zero, komil inson har tomonlama oqilu dono bo'lishi lozim. Inson kamolot sari yetaklovchi ilm cho'qqilarini egallashni istasa, dastlab fidoyilik ko'rsatishi, bu yo'lda uchraydigan mashaqqatlarni sabr-toqat bilan yengib o'tishi talab etiladi. Mahmud Zamaxshariy ta'kidlaganidek: *"Ilm olish og'ir, ammo ilmsizlik undanda og'ir"* [Fozil Zohid 2011, 98]. Alloma o'z fikrini davom ettirgan holda shunday deydi: *"Yoki ilmli bo'l yoki ilmga tayanib ish tutadigan bo'l, loaqal ilmni tinglab eshitadigan bo'l, biroq to'rtinchisi bo'lma, chunki kasodga uchrab halok bo'lasan"* [az-Zamaxshariy 1992, 49].

Mahmud Zamaxshariy o'z asarlarida ilmning kamoloti olimning xushxatligi bilanligiga ishora qilgan holda: *"Ilmli bo'lish o'qish, o'qitish, yozish bilan hosilu mukammal bo'ladigan bir saboqdir. Agar olim kishi chiroyli, xushxat yozuvga ega bo'lsa, bu uning kamolotga yetganidan dalolatdir"* [az-Zamaxshariy 1992, 63], deya ta'kidlaydi. Qolaversa, Zamaxshariy olim kishi qator sifatlar sohibi bo'lishi lozimligini uqtirgan holda: *"haqiqiy olim o'z ilmiga amal qilishi lozim"* [az-Zamaxshariy 1992, 67], deydi. Chunki bilib turib amal qilinmagan ilmdan foyda

yo'q. Alloma o'zining mazkur fikrini "Atvoqu-z-zahab" asarida yanada batafsilroq bayon etadi: *"Amal qilguvchi uchun ilm quruvchining devor tekisligini o'lchaydigan asbobiga o'xshaydi. Olim uchun esa amal suv tortuvchining arqoniga o'xshaydi. Bas, qaysi quruvchida o'sha asbob bo'lmasa, binosi tekis bo'lmaydi. Kimning suv tortadigan arqoni bo'lmasa, uning chanqog'i bosilmaydi. Kim komil bo'lishni xohlasa, albatta, amal qiladigan olim bo'lsin"* [Fozil Zohid 2011, 111].

Mahmud Zamaxshariy haqiqiy olim kishilarni osmonning ziynati bo'lmish yulduzlarga tenglashtirib: *"Osmonu falakning ziynati yulduzlar bilan bo'lganidek, yeru zaminning ko'rkamligi olimlar bilandir"* [az-Zamaxshariy 1992, 59], deydi va *"lovillab yonayotgan olovni suv o'chirgani kabi nodon odamlardan chiqayotgan alangani hakimu oqil odamlargina so'ndirarlar"* [az-Zamaxshariy 1992, 59], deb uqtiradi.

Biroq ta'kidlab o'tganimizdek, komil inson ilm sohibi bo'lish bilan birga qator fazilatlariga ega bo'lishi lozim. Ilmli bo'lishning dastlabki shartlaridan biri an'anaviy ustoz-shogirdlik maqomi, bu borada to'g'ri tanlov qilish, kasb egallashda sodiqlik va boshqa insoniy fazilatlariga ega bo'lishlik talab etiladi.

Zamaxshariy ustoz tanlash haqida. Xalqimizda bir maqol bor: "Ustoz ko'rmagan shogird har maqomga yo'rg'alar". Darhaqiqat shunday. Har sohaning o'z ustozlari, shu sohaga qiziquvchi yoshlar bor. Bu fikr ikki muhim omil – kasb-hunar o'rganishda maqsadga erishishning muhim omillari mavjudligini anglatadi. Birinchisi, qiziqishning darajasidan qat'iy nazar, shogirdga shu kasbga tabiiy moyillik, layoqat bo'lmas ekan, u shu kasbning ustasi bo'lishi dargumon.

Ikkinchisi, shogird ustozidan nafaqat ilm, balki odob-axloq ham o'rganadi. Agar ustoz madaniyatli, shogirdparvar bo'lsa, Mahmud Zamaxshariy ta'biri bilan aytganda, *"Kimki baxt-iqbolli, solih kishilarning etagiga yopishsa, u albatta murodu maqsadiga erishib, xayru baraka topar"* [az-Zamaxshariy 1992, 73], ya'ni oqil shogird uchun solih ustoz maqsadga erishish, baraka topish kalitidir.

Zamaxshariy har kishining o'z ishi(kasbi)ga sadoqati haqida. Har bir kasbni u qanday soha bo'lishidan qat'iy nazar, uni mukammal egallash yo'lida muayyan qiyinchiliklar kuzatiladi. Belgilangan maqsadga erishishda qat'iyatlilik talab etilishiga ishora qilar ekan, Mahmud Zamaxshariy bu borada jiddiy munosabatda bo'lish, ortiqcha iltifotlarga berilmasdan, to'g'rilik bilan ishlash lozimligiga ishora qilib, *"Ishlarda jiddiylik, yengni shimarish, fikrning pishib, maromiga yetishi, ortiqcha iltifot va tilyog'lamalikni tark qilish, aniq va mustahkam bilish, muhim narsani ilg'ashdagi tezlik va alam yetkazuvchi narsalardan himoyalanishda keng qadam bosish – shunday maydonki, u maydonda yuqoridagi sifatlarning bittasiga farzand bo'lgan kishi (ya'ni mazkur sifatlarning har birini "ona" desak, shu onalardan bittasiga farzand bo'lgan kishi) bu maydonda chopa oladi"* [Fozil Zohid

2011, 76], deb ta'kidlaydi. Darhaqiqat, pishib yetilmagan, muayyan ilmiy nazariy zamin va amaliy asosga ega bo'lmagan har qanday ishning oxiri xayrli bo'lmaydi. Ayni paytda qat'iyatlilik ham o'zining axloqiy me'yorlariga egaligi alloma Zamaxshariy asarlarida o'ziga xos pandu nasihat tarzida bayon etilgan.

Zamaxshariy insoniy fazilatlar haqida. Pedagogik ta'limotlar tarixida, ayniqsa, allomalar qarashlarida insoniy fazilatlar – rostgo'ylik, kechirimlilik, mardlik va oliyjanoblik, ichki va tashqi madaniyat, ularning o'zaro muvofiqligi, halollik va pokizalik, adolatlilik kabi sifatlar, shuningdek, go'zal xulq-atvor komillik belgilari sifatida tarannum etilgan. Bu borada Mahmud Zamaxshariyning qarashlari, ta'limotlari ham ibratlidir. Allomaning oliyjanoblik haqidagi quyidagi fikrlari bugungi kunda ham o'z dolzarbligini yo'qotmagan. *"Oliyjanob va sharif kishi shunday kishiki, u hozir bo'lmay g'oyib bo'lganida uning suhbatini xohlab, muloqotini orzu qiladilar, basharti u (suhbatga) kelib qolsa, uning haybatidan sergaklanib hushyor tortadilar"* [az-Zamaxshariy 1992, 60]. Aslida oliyjanob kishilar so'zi amaldagi ishiga, botiniyu zohiri o'zaro munosib bo'lib, bu sifat Mahmud Zamaxshariy ta'biri bilan aytganda, *"Odamning sirtiyu botini (ichi) to'g'ri, salomat va tuzuk bo'lsa, uning zohiri (tashqarisi) ham saxiy va salim bo'lur"* [az-Zamaxshariy 1992, 52]. Bunday kishilarning davrasida bo'lish, ulardan saboq olish hamisha zavqli ekanligiga ishora sifatida alloma aytadiki, *"Siymoing go'zalligi va yuzing chiroyi oyning tulu' (chiqishi) kechasidan bir belgi kabi dilu ko'ngillarga shodlik baxsh etar"* [az-Zamaxshariy 1992, 53]. Xalqimizda "Oyni etak bilan yopib bo'lmaydi", degan naql bor. Bu haqiqat qaror topishiga nisbatan ishonch tuyg'usi belgisidir. Mahmud Zamaxshariy bu g'oyani go'zal satrlarda bayon etib, *"Quyosh nurlarini berkitib bo'lmaganidek, haqiqatning chirog'ini ham so'ndirib bo'lmas"* [1;60]ligini uqtiradi.

Zamaxshariy mehr-muruvvat haqida. Mamlakatimizning taraqqiyot strategiyalari tizimida jamiyatni barqaror rivojlantirish ustuvor yo'nalishlardan biri sifatida belgilab olingan. Bunda, shubhasiz, har bir fuqaroning o'z imkoniyatlarini ro'yobga chiqarishi uchun mos sharoit yaratish hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Imkoniyat esa ko'p qirrali bo'lib, uning har bir jabhasi o'ziga xos ahamiyatga ega. Jumladan, davlat va jamiyat bilan birga saxovatpesha insonlarning qo'llab-quvvatlashiga qaramay, ayrim odamlar uchun muhtojlik o'zining iqtisodiy intellektual, ijodiy imkoniyatlarini ro'yobga chiqarish uchun jiddiy to'siq bo'lishi mumkin. Bu borada Mahmud Zamaxshariyning quyidagi fikrlari e'tiborga molik. *"Muruvvat bir sifatki, Ollohning roziligiga loyiq. Saxovat bir tabiatki, u haqda qancha gapirilsa, shuncha munosib"* [Fozil Zohid 2011, 39]. Mamlakatimizda kambag'allikni bartaraf etish hukumat miqyosidagi davlat dasturi sifatida qaralayotgan bugungi kunda Mahmud Zamaxshariy o'z davrida buni "...

saxiy, karim kishi har joyda izzatu ikromda bo'lad" [az-Zamaxshariy 1992, 68], deya go'zal tarzda e'tirof etgan.

Sayru sayohat inson ongini boyitadi. Buyuk allomalarning hayoti va ilmiy faoliyatini o'rganish asnosida ularning boshqa yurtlarga sayohatlari davomida ular ham aqlan, ham ma'nan rivojlanib borganliklarini guvohi bo'lamiz. Bu jihat Mahmud Zamaxshariy asarlarida ham o'ziga xos tarzda bayon etilgan. Ayniqsa, safarlar chog'idagi qiyinchiliklarni yengib o'tish, birinchidan, insonni kuchli, irodali va matonatli qilsa, ikkinchidan, unda turli vaziyatlardan kerakli xulosa chiqarish uchun imkoniyat topish, aqlan charxlanib, dunyoqarashini boyishiga erishishini ta'kidlab o'tgan. Allomaning fikricha, "*Kimki dengiz to'lqinlarini boshidan kechirib safar qilmasa, turli-tuman tashvishu mashaqqatlarning suvidan ichmasa, inson (haqiqiy) rohatu farog'atga muyassar bo'la olmas*" [az-Zamaxshariy 1992, 72]. Zero qiyinchiliklardan qo'rqib, bir ishga qo'l urmaslik, jumladan, safar qilishdan saqlanish kishini komillikka intilishdagi jiddiy kamchiliklaridan biri sifatida qaralgan. Mahmud Zamaxshariyning "*Baland tog'larga ko'tarilib va pastliklarga tushib safar qilish uyda, devorlar ichida, mashaqqatlar orasida och o'tirishdan avlodir (xayrlidir)*" [az-Zamaxshariy 1992, 61], degan fikri aynan shunga ishoradir.

Xulosa tariqasida e'tirof etish joizki, ta'lim tizimiga o'qitishning yangi texnologiyalari, ilg'or xorijiy tajribalar qanchalik chuqur kirib bormasin, biz buyuk allomalar avlodi, ilmiy qadriyatlar vorisi sifatida ilm olishning milliy-tarixiy negizlariga tayanishimiz kerak. Zero, ular o'ziga xos ibrat manbai sifatida yuksak qadrga ega. Mahmud Zamaxshariyning ilmiy faoliyati va ilmiy merosi shunday manbalar shodasining eng noyob durdonalaridan biridir.

Adabiyotlar

Abu-l-Qosim Mahmud az-Zamaxshariy. 1992. Nozik iboralar. Sharhlar muallifi va tarjimon U.Uvatov. – T.: Kamalak.

Fozil Zohid. 2011. Zamaxshar tasbehi. – T.: Muharrir.

About Alloma Zamakhshari's pandnoms

Nigora Sulaymonova¹

Abstract

In this article, the valuable opinions expressed by our ancient ancestors, including Khorezm allama, encyclopedist Abu-l-Qasim Mahmud Zamakhshari, in the works he left us as an immortal legacy, regarding the concept of a perfect person, the role of science in the education of a well-rounded person, and the beautiful qualities of a scientist, was analyzed. Mahmud Zamakhshari's views on this matter deserve special attention. That is why the scholar's didactic works "Nawabigu-l-kalim" ("Delicate phrases") and "Atwaqu-z-zahab" ("Golden joys") are recognized as a unique school of ethics. Zamakhshari's moral views on a number of topics presented in them have not lost their relevance even today. In these works, Zamakhshari's acquisition of knowledge and the qualities of a learned person are described impressively and vividly with life examples. In the article, within the framework of the two didactic works mentioned above, the moral views of the author were studied in a thematic manner, and it was once again noted that the Pandu advice given by our ancestor in his time is still relevant today.

Key words: Mahmud Zamakhshari, "Nawabigu-l-kalim", "Delicate expressions", "Atwaqu-z-zahab", "Golden joys", didactic works, moral views, human qualities.

References

- Abu-l-Qosim Mahmud az-Zamaxshariy. 1992. *Nozik iboralar ("Delicate expressions")*. Commentary author and translator U. Uvatov. – T.: Kamalak.
- Fozil Zohid. 2011. *Zamaxshar tasbehi ("Golden joys")*. – T.: Muharrir.

¹ Nigora A. Sulaymonova – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor. Alisher Navoi State University of Uzbek Language and Literature.

E-mail: sulaymonova@navoiy-uni.uz

ORCID ID: 0000-0001-6575-8742

For citation: Sulaymonova N.A. 2024. "About Alloma Zamakhshari's pandnoms". *Uzbekistan: language and culture* 3 (1): 6-11.